

*Casa Regală a României
și Marea Unire*

COLECȚIA REGALĂ
prezentată de Dan-Silviu Boerescu VOL. XX

Colecția REGALĂ
Coperta: Stelian BIGAN

DAN-SILVIU BOERESCU

**Casa Regală a României și Marea Unire: docu-drame
și mituri istorice însoțite de consemnări din presă**

Conține bibliografie

Ediție digitală
ISBN 978-606-992-586-7

© INTEGRAL, 2022

Editor: Costel POSTOLACHE
Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

*Casa Regală a României
și Marea Unire*

Docu-drame și mituri istorice
evocate de Dan-Silviu Boerescu,
însoțite de consemnări din presă

INTEGRAL

Sumar

Coroana de oțel
și coroana de aur cu nestemate / 7

Regele Carol I – o decizie imposibilă pentru un fost ofițer
german și strania ipoteză legată de sfârșitul său
după hotărârea Consiliului de Coroană ținut la Sinaia / 19

Regina Maria, eroina națională a Reîntregirii / 51

Momentul decisiv pentru soarta țării:
Regele Ferdinand se adresează ostașilor
aflați în pragul dezastrului / 69

1 Decembrie 1918 celebrat de Familia Regală la Iași,
în „capitala de război a României” / 81

Un mare secret istoric: Suveranul Reîntregirii
a fost la un pas să adauge proiectului său politic
și Coroana Ungariei! / 85

Mărturiile Marii Uniri –
un album fotografic pentru Rege / 95

Pergamentul Unirii adus Regelui la București / 99

Suveranii României despre Unirea din 1859
și Marea Unire din 1918 / 107

Lămuriri bibliografice / 115

Coroana de oțel și coroana de aur cu neștemate

Dimineața zilei de duminică, 15 octombrie 1922, a fost una mohorâtă la Alba Iulia. Ploua ușor, cu intermitențe. Era ziua în care se încoronau Regii României Mari: Ferdinand și Maria. „Ploaie! Aceasta a fost prima impresie – dar nu o ploaie tare, doar o stropitură pe fereastra mea, mici linii lungi și distanțate ceea ce din fericire înseamnă că erau doar picături și la linia orizontului se ridica un soare palid. (...). M-am pregătit pentru ceremonie chiar în trenul regal”, scria Regina Maria în ale sale *Însemnări zilnice*.

Regele și Regina au ajuns în gara din Alba Iulia la ora 9.30, cu trenul regal ce a avut ca punct de plecare gara Sinaia. Au coborât pe peron, însoțiți de copiii lor: Regina Greciei (fosta Princesă Elisabeta a României), proaspăta Regină a Iugoslaviei (fosta Princesă Mărioara-„Mignon” a României), Principele Moștenitor Carol, Princesesa Ileana și Principele Nicolae. „Am coborât în toaleta mea roșu-auriu, pe umeri cu o mantie de catifea purpurie, captușită cu albastru și argintiu, și pe cap cu un voal auriu strâns bineînțeles

cu «marele» meu «Cordon» și «Steaua». Arăta destul de bine, dar firește că este simplă față de celelalte prințese și regine care aveau deja diademele pe cap. Toți arătau perfect și erau cu toții drăguți, ceea ce se întâmpla rar. Cele două fiice ale mele Regine, fiecare în genul ei, era o plăcere să le vezi. (...) Am fost foarte mândră de femeile din familia mea. (...)”, mai nota Regina Maria, cea pe bună dreptate supranumită „Regina Balcanilor”.

Mulțimea de politicieni și oameni de stat care, împreună cu o companie de onoare, i-a întâmpinat pe Suverani, a fost una aleasă: Ion I.C. Brătianu, președintele Consiliului de Miniștri, președinții celor două Camere ale Parlamentului (senatorul Mihail Pherekyde și deputatul Mihail G. Orleanu), membrii guvernului, dar și 40 de demnitari străini, toți sosiți în aceeași dimineață, la ora 8.00, cu un tren special. După intonarea Imnului Regal, Aurel Sava, primarul orașului Alba Iulia, le-a oferit Suveranilor pâine și sare. Ulterior, cortegiul regal, s-a îndreptat spre Catedrala Încoronării, ridicată special pentru evenimentul din 15 octombrie 1922. Aceasta a fost primul mare lăcaș de cult ortodox construit după 1918 în Transilvania, provincie în care românii fuseseră socotiți, secole de-a rândul, o națiune „ilicită”. Suveranii au ocupat în Catedrală cele două tronuri împărătești, așezate unul în fața celuilalt. În fața suveranilor stăteau președinții Senatului și Camerei. Primul ținea coroana de oțel a lui Carol I, iar cel de al doilea coroana de aur, încrustată cu pietre scumpe, făcută special pentru această ocazie după dorința Reginei. Mantiile regale erau în grija a doi generali. Serviciul religios a fost celebrat de Mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan, iar viitorul Patriarh

Miron Cristea a oficiat *Te Deum*-ul, o slujbă specială ce se ține la mari evenimente. „Slujba a fost frumoasă, sobră, nu prea lungă, corul excelent. Interiorul bisericii, deși nu este mare, este impozant și frescele sunt bune”, a mai scris Regina Maria.

Într-o liniște desăvârșită, Regele și Regina s-au îndreptat către ieșirea din Catedrală. Alaiul format în spatele lor a pornit încet, pe un covor roșu, spre baldachinul anglo-saxon, ridicat dinaintea clopotniței, sub care a avut loc Încoronarea. Istoria spune că, la Încoronare, în 15 octombrie 1922, Regele Ferdinand a avut un gest autoritar: și-a pus coroana pe cap singur. Gestul a fost pus de înalții ierarhi și pe influența tradiției occidentale, în special franceze. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm nici că Regele Ferdinand era catolic, așa că poate nu era încântat să fie încoronat chiar de un ierarh ortodox. Iar la vremea respectivă, România nu avea încă o biserică ridicată la rangul de Patriarhie. În fruntea bisericii era doar un Mitropolit Primat. „Cred că trebuie să fi fost o frumoasă imagine, și sper că Majestatea Sa și cu mine ne-am jucat bine rolul și am arătat cum am putut mai bine în veșmintele noastre copleșitoare. (...)”, conchidea Regina în ale sale *Însemnări zilnice*. Ceremonia Încoronării s-a încheiat, în duminica de 15 octombrie, la ora 11.30.

Regele Ferdinand purta, simbolic, pe cap Coroana de Oțel a lui Carol I. Coroana de Oțel reprezintă coroana regală a României, care a fost turnată din țeava unui tun otoman capturat în timpul Războiului de Independență din 1877-1878, în bătălia de la Plevna din 30 august 1877. Carol I a ales oțel, și nu aur, pentru a simboliza vitejia ostașilor români. Primul ministru de atunci, Dimitrie Brătianu, l-a

10 însărcinat pe V.A. Urechia, ce era în acea perioadă Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, prin adresa nr. 468 din ziua de 11 aprilie 1881, să conducă comisia formată din Alexandru Odobescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu și Grigore Tocilescu. Comisia urma să se întrunească în data de 13 aprilie pentru a stabili „...forma Coroanei lui Ștefan cel Mare și a sceptrului lui Mihai Viteazul”. Prin formularea acestui scop se poate vedea cu limpezime că se dorea ca forma coroanei ce trebuia a fi creată, să fie după un model istoric. Dimitrie Brătianu a pus la dispoziția lui Urechia și o documentație aferentă „... Am onoare de a înainta Domniei Voastre șapte copii de tablouri din Muzeul Național”, care să fie sursă de inspirație pentru comisie. Dezbaterile comisiei au fost sintetizate într-un proces verbal care a stabilit că: forma coroanei trebuia să fie similară cu cea a lui Mircea cel Bătrân și a lui Alexandru cel Bun. Acești domnitori au avut coroane de tipul celei româno-bulgare a Assanilor. Theodor Aman s-a angajat să execute o schiță din care să reiasă forma coroanei, folosind ca modele documentele ce i-au fost puse la dispoziție. De asemenea, pictorul urma să facă o schiță care să releve forma sceptrului regal, folosind modele occidentale, reprodus de Dr. Bcsek cu adaosul însemnelor țării. Schițele lui Theodor Aman au fost realizate în tuș. Ele pot fi văzute astăzi printre exponatele Muzeului „Theodor Aman”. Planșa are dimensiunea de 45 x 27,5 cm și pe ea apare un sceptru în stil gotic ce o străbate în diagonală din dreapta jos spre stânga sus. Sceptrul are un mâner lung de secțiune hexagonală. Pe o parte a măciuliei apare bourul Moldovei și pe cealaltă acvila Munteniei, surmontați de coroană și în partea de jos apar delfinii Dobrogei, regiune